

Rada Gminy Zaniemyśl

*Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zaniemyślu w 2018.*

W 2018 ośrodek realizował zadania z zakresu poniższych 11 ustaw :

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych
3. Ustawy z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
5. Ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
6. Ustawy z dnia 23 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny
7. Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
8. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych
9. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne
10. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
11. Ustawy z dnia 04 listopada 2016r o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ Za Życiem”

oraz rządowy program „Dobry start” ustanowiony uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r.

a także

- program “Wielkopolska Karta Rodziny” zgodnie z porozumieniem partnerskim między Gminą a Województwem Wielkopolskim od października 2018r.
- projekt “System Obsługi Wsparcia finansowego (SOW) ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” w ramach “ programu operacyjnego Polska Cyfrowa 2014–2010, Oś Priorytowa 2” w oparciu o umowę Gminy z PFRON
- współpraca w imieniu gminy z Fundacją Partycypacji Społecznej w Poznaniu, w zakresie koordynowania realizacji dla mieszkańców gminy projektu “Cyfrowa Wielkopolska “do osób w wieku 65+”

Ad.1- Zasadniczą rolą Ośrodka była i jest realizacja zadań określonych ustawą o pomocy społecznej w oparciu o zapisy ustawowe i akty wykonawcze takie jak rozporządzenia , i uchwały polegającą na świadczeniu pomocy osobom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie nie mogą przezwyciężyć samodzielnie wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Ośrodek w tym zakresie wypłacał osobom świadczenia pieniężne w formie różnorodnych zasiłków celowych ,okresowych i stałych. Udzielał także pomoc w formie rzeczowej i w naturze zarówno z zakresu zadań własnych gminy jak i z zadań zleconych gminie, a także świadczył pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych i pomocy w formie pracy socjalnej. Pomoc w formie pracy socjalnej , interwencji kryzysowej, wsparcia , poradnictwa czy kierowania do noclegowni lub ogrzewalni nie wymaga wydania decyzji administracyjnych, a rodziny i osoby korzystające z tych form pomocy nie muszą spełniać kryteriów dochodowych ustawy o pomocy społecznej. W ramach pomocy społecznej Ośrodek również opłacał składki zdrowotne i społeczne osobom uprawnionym do takiej pomocy. Poza tym kierował osoby bezdomne, które godziły się na zawarcie kontraktu socjalnego , do schroniska w którym mają zapewniony także posiłek i niezbędne ubranie (stosowne do pory roku). W celu

realizowana tej formy pomocy zawarto umowę z Fundacją na Rzecz Rewaloryzacji Miasta Śrem, która zapewniła świadczenie usług dla osób bezdomnych z terenu gminy Zaniemyśl w formie schroniska, noclegowni i ogrzewalni – zarówno dla kobiet jak i mężczyzn. Ośrodek w ubiegłym roku kierował też osoby tego wymagające do domów pomocy społecznej, osoby te wymagały kierowania w trybie pilnym – art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego – z uwagi na zagrożenie ich zdrowia i życia co przy ciągłym deficycie miejsc w placówkach stałego pobytu było sprawą niełatwą. Przyznawał świadczenia opieki zdrowotnej ze środków publicznych, kontynuując program dożywiania oparty na rządowym programie "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" prowadzono dożywianie dzieci w szkołach i przyznawano osobom starszym i niepełnosprawnym, które nie mogą samodzielnie przygotować ciepłego posiłku świadczenie pieniężne na żywność oraz program partnerski z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie wraz z ośrodkami pomocy z terenu powiatu pt. „Zwiększenie dostępu do usług społecznych w powiecie średzkim”, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej gdzie w ramach działania – Akademia Rodziny – rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze udzielał pomocy specjalistów. Rodziny te uczestniczyły w warsztatach podnoszących umiejętności rodzicielskie oraz korzystały z indywidualnych porad i konsultacji specjalistów, a także wzorem lat poprzednich resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – na który jak co roku aplikowano o dotację w ramach którego rodziny niewydolne wychowawczo otrzymały wsparcie asystenta rodziny. Poza tym Ośrodek realizował gminny program „Pomagamy szczęściu x 3 i więcej” ,

W 2018r. niezależnie od formy pomocy społecznej skorzystało 226 osób z 96 rodzin (67 rodzin świadczenia pieniężne, 37 rodzin świadczenia niepieniężne) w tym 88 rodzin korzystało z pomocy w formie różnorodnej pracy socjalnej. Osoby objęte pomocą społeczną – **to około 3,32%** ogólnej liczby mieszkańców gminy (6 801 mieszkańców w tym 103 meldunek czasowy). W zakresie pomocy do ośrodka wpłynęło 267 wniosków o pomoc na które po przeprowadzeniu wywiadów rodzinno-środowiskowych przez pracowników socjalnych wydano **331 decyzji administracyjnych**. Pracownicy socjalni zawarli 3 kontrakty socjalne z podopiecznymi, w 18 procedurach „Niebieska Karta” prowadzili monitoring sytuacji rodzin. Na terenie naszej gminy podobnie jak w kraju porównaniu do lat poprzednich zanotowano spadek stopy bezrobocia (stopa bezrobocia w Polsce na koniec roku to 5,9%, w województwie wielkopolskim 3,1%, w powiecie średzkim 5,5%). Na dzień 31 grudnia 2018r w Gminie Zaniemyśl było 142 osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych 59 osób, z tego liczba kobiet wynosiła 84 w tym 39 długotrwale bezrobotne (47%) Spadek bezrobocia potwierdza także fakt bardzo małej liczby podopiecznych, które Ośrodek mógł kierować na organizowane od lat we współpracy z Gminą i Powiatowym Urzędem Pracy w Środzie Wlkp. prace społecznie użyteczne. Większość podopiecznych ośrodka, którzy wyrażali gotowość podjęcia pracy, po krótkim okresie poszukiwań znaleźli i podjęli pracę zaś część podopiecznych nie spełniła kryteriów tzw. profilu zawodowego w urzędzie pracy, inni mimo deklarowanej chęci podjęcia tych prac, faktycznie nie byli zainteresowani legalną pracą i odmówili ich podjęcia. Powyższa sytuacja przełożyła się na zmianę powodu trudnej sytuacji osób i rodzin, która spowodowała ubieganie się o świadczenia z pomocy społecznej. W roku ubiegłym już po raz kolejny główną przyczyną korzystania z pomocy społecznej poza ubóstwem był zły stan zdrowia czyli niepełnosprawność oraz długotrwała choroba zaś liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezrobocia spadła i jest mniejsza także do liczby z roku poprzedniego. Sytuację tę przedstawia poniższa analiza.

Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej poza ubóstwem to:

- ubóstwo -

- 42 rodzin

-bezrobocie -	- 20 rodzin,
-niepełnosprawność -	- 29 rodzin,
-potrzeba ochrony macierzyństwa	- 14 rodzin
-wielodzietność	- 11 rodzin
-długotrwała i ciężka choroba	- 11 rodzin,
-bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- i prowadzenia gosp. domowego	- 12 rodzin
-problem alkoholowy	- 11 rodzin
-trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	- 2 rodzin
-przemoc w rodzinie	- 3 rodziny
-zdarzenie losowe -	- 0 osoby
-bezdomność	- 5 rodziny
-klęski żywiołowe(huragan) -	0 rodzin

W 2018r. na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej wydano ok.400 302 zł wydatki na poszczególne świadczenia to :

-*zasiłki celowe i w naturze* dla 144 osób z 68 rodzin (opał, odzież, buty, żywność itp. -rozd.85214) kwota **48 153zł** w tym :

- również na żywność w formie zasiłków celowych ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie **6 458zł**
- *specjalne zasiłki celowe dla 6 rodzin w kwocie 2 400zł*
- *program ” wieloraczkii” w kwocie 9 252zł*

-*zasiłki okresowe* dla 20 rodzin, głównie z tytułu bezrobocia(14 rodzin) w kwocie **29 920zł** - średnia wysokość zasiłku to 384zł (22 668zł to dotacja celowa dla gminy , a 7 252zł to środki własne-rozd.85214)

-*zasiłki stałe* dla 14 osób w kwocie **73 361zł** (dotacja)

- *schronienie* dla 3 osób w kwocie **10 767zł**

-*usługi opiekuńcze* dla 7 osób w kwocie **20 525zł**, -jest to koszt 2293 świadczeń

-*sprawienie pogrzebu* -0- w 2018r ośrodek nie poniósł takiego wydatku

-*składki na ubezp. zdrowotne* dla 13 osób -,w kwocie **6 555zł** (rozdz. 85213)
są to osoby uprawnione do zasiłku stałego

-*pobyt w Domu Pomocy Społecznej* dla 10 osób w kwocie **189 526zł** (rozdz. 85202)

Poza tym ośrodek przez cały rok realizował w oparciu o postanowienie Sądu- wypłatę wynagrodzenia dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej w kwocie 5 266,80zł (rozdz.85219)

Pomoc w programie dożywiania ,

Programem objętych zostało **87** osób -z tego w formie posiłku 55 osób. Na program ogółem wydano kwotę **35 291zł**. z tego środki własne gminy to 14 291zł ,a 21 000 zł to dotacja celowa z budżetu państwa. Po bardzo dużym spadku osób, w roku poprzednim , w ubiegłym liczba osób zainteresowanych korzystaniem z programu ustabilizowała się i praktycznie na program wydano zbliżoną kwotę w porównaniu do roku poprzedniego. Do pomocy w ramach programu są uprawnione osoby i rodziny posiadające dochody w wysokości do 150% kryterium dochodowego dla osoby samotnej $701 \times 150\% = 1051,50zł$ [od października 2018roku] , a w rodzinie $528zł \times 150\% + = 792zł$. na osobę

W ustawie o pomocy społecznej w roku ubiegłym nie nastąpiły istotne zmiany co do zasad przyznawania pomocy natomiast w X. 2018r nastąpiła rewaloryzacja

wysokości świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz wzrosła kwota kryteriów dochodowych kwalifikujących do przyznawania pomocy .

Rozpatrując wnioski o udzielenie pomocy pod uwagę branych jest wiele przesłanek , jedną z kluczowych jest dochód rodziny lecz sam dochód poniżej kryterium dochodowego nie uprawnia do pomocy. Poza niskim dochodem środowisko musi wykazać występowanie dysfunkcji uniemożliwiającej samodzielne pokonanie trudnej sytuacji życiowej, która wymaga udzielenia pomocy. Zgodnie z zapisami ustawy dochodem jest dochód . Ustawa szczegółowo określa jakie dochody należy wliczać aby ustalić czy rodzina spełnia kryterium dochodowe a jakich nie określa wyjątki w tym zakresie . Bywały sytuacje gdy docierała do ośrodka opinia, że została udzielona pomoc osobie ,która na takową nie zasługuje , jednakże udzielanie pomocy nie następuje według tego czy ktoś na nią zasługuje ,czy nie. Oczywiście mieszkańcy mogą w tym zakresie mieć swoje zastrzeżenia lecz pracownicy ośrodka mają obowiązek kierować się literą prawa nawet gdy dana sprawa budzi wątpliwości np.: nie mająca dochodu , nie pracująca złoży wniosek o przyznanie zasiłku stałego z powodu niepełnosprawności i dołączy do niego zaświadczenie ,że złożyła w ZOON (zespół do spraw orzekania niepełnosprawności) na czas oczekiwania na rozpatrzenie wniosku o orzeczenie niepełnosprawności – ośrodek z urzędu musi przyznać zasiłek okresowy .

Ad. 2 – świadczenia rodzinne

W 2018r. ze świadczeń rodzinnych **korzystało 294 rodzin** ,wydano w tym zakresie **525 decyzje administracyjne**. Obecnie ustawa nadal umożliwia przyznanie pomniejszonego świadczenia rodzinnego–tzw. złotówka za złotówkę. w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, oczywiście kwota przekroczenia musi być na tyle mała ,aby nie przekroczyła kwoty świadczeń rodzinnych w danej rodzinie. W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych, przyznawane i wypłacane były także świadczenia zwane opiekuńczymi jak:

- *zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153zł miesięcznie , od XI 2018 184,42zł*
- *świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1477 zł miesięcznie ,*
- *specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 520 zł miesięcznie*
- zasiłek dla opiekuna w kwocie 520zł miesięcznie*

natomiast świadczenia rodzinne to :

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami z tytułu: urodzenia dziecka (jednorazowa), opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.
- jednorazowy zasiłek z tytułu urodzenia dziecka(tzw. Becikowe), który przysługuje rodzinom z dochodem miesięcznym na osobę w rodzinie do 1922zł
- świadczenie rodzicielski 1000zł miesięcznie przez 12 miesięcy od urodzeniu dziecka (przysługujące w określonej sytuacji niezależnie od dochodu)

Nie uległy zmianie kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych i nadal jest to 674zł na osobę w rodzinie lub 764zł gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne.

Ogółem wydatki na realizację zadań określonych ustawą o świadczeniach rodzinnych (rozd.85502) wyniosły **1 842 844,66zł**,

w tym: koszt wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego w wysokości 198 780,00 zł

i koszty obsługi realizacji zarówno świadczeń rodzinnych jak i funduszu w wysokości 56 995,11zł – w kosztach obsługi kwota 5 136,80zł to środki własne. (wydatkowane w ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych)

- na świadczenia wydano -1 321 987,39zł w tym :
zasiłki rodzinne wraz z dodatkami i zasiłki opiekuńcze np.:
-świadczenie pielęgnacyjne-w kwocie 346 795zł ;
-zasiłek pielęgnacyjny- w kwocie 202 505zł;
-specjalny zasiłek opiekuńczy- w kwocie 24 520zł ;
-św. rodzicielskie- w kwocie 129 807zł;
-tzw. złotówka za złotówkę w kwocie 34 582,82zł ;
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe wydano 59 000zł,
Dodatkowo wydatki rozdziału obejmują świadczenie tzw. „za życiem”-4000zł
a także koszty składki Emerytalne i Rentowe dla świadczeniobiorców 66 302,16zł

Realizacja świadczeń rodzinnych obejmuje także opłacanie składki zdrowotnej dla uprawnionych osób pobierających świadczenia opiekuńcze . Na ten cel wydano kwotę **6 834zł -składka zdrowotna od w/wym. świadczeń**

(ujęte w rozdziale w rozdz.85213 z pozostałymi składkami za ubezpieczenie zdrowotne).

Ad. 3-Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

w tym zakresie zadań realizowanych przez ośrodek również od kilku lat nie ma znaczących zmian w zapisach ustawy .Osobą uprawnioną do świadczeń alimentacyjnych nadal jest osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego zgodnie z wyrokiem Sądu, którego egzekucja prowadzona przez Komornika Sadowego jest bezskuteczna przez co najmniej 2 miesiące. Komornik o fakcie bezskuteczności postępowania egzekucyjnego, wystawia zaświadczenie które wnioskodawca musi załączyć do wniosku o świadczenie. Osoba ma prawa do świadczeń do 18 lat lub gdy się uczy w szkole lub szkole wyższej do 24 lat. Świadczenie z funduszu przysługuje jeśli dochód rodziny na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00zł na osobę w rodzinie. W tym zakresie wydano **43 decyzje** administracyjne na podstawie których wypłacono -świadczenia alimentacyjne na kwotę **198 780zł. - 27 rodzinom dla 45 uprawnionych**

Drugim elementem, realizowania zadań z tej ustawy jest zadanie prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. *W roku ubiegłym ośrodek prowadził postępowanie wobec 52 dłużników zgodnie z określoną w ustawie procedurą wzywano dłużnika i przeprowadzano z nim wywiad w celu rozpoznania jego sytuacji i oceny możliwości płacenia alimentów, przyjmowano oświadczenia o stanie majątkowym i ustalano przyczyny nie płacenia alimentów. Przygotowano jak co roku obowiązkowe pisemne informacje dla wszystkich dłużników o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej wobec której on nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań . Poza tym postępowanie tradycyjnie wymagało stałej współpracy z komornikami i innymi jednostkami realizującymi świadczenia w celu ustalenia i uzyskania pisemnej informacji czy dany dłużnik alimentacyjny wpłaca w okresie ostatnich 6 miesięcy co najmniej 50% alimentów i czy dokumentuje swoją sytuację. Jeżeli dłużnik nie wywiązywał się ze zobowiązań ,takie dokumenty są niezbędne aby wydać dłużnikowi decyzję o uznaniu go za dłużnika alimentacyjnego W dalszej kolejności ośrodek mógł złożyć wniosek do prokuratora o ściganie dłużnika i do Starosty o zatrzymanie dłużnikowi prawa jazdy. W tym postępowaniu cała korespondencja musi być i była wysłana za dowodem doręczenia, i aby ustrzec się zarzutu niewłaściwie doręczonej korespondencji w przypadku nie podejmowania korespondencji przez dłużnika pisma trzeba wysłać powtórnie .Z uwagi na powyższe w budżecie na ten cel były ujmowanie środki własne , była to część środków*

zwracanych przez dłużników , która w gminie winna być wykorzystana na koszty postępowania wobec dłużników. Kwoty zwrócone w roku ubiegłym przez dłużników alimentacyjnych to 49 741,12zł z tego kwota należna do budżetu państwa to 32 088,98zł (wraz z odsetkami) oraz kwota należna gminie wierzyciela (którą jest nasza gmina) to 17197,09zł

(różnica 455,04-to zwroty na zaliczkę alimentacyjną-wynikająca z wcześniejszych przepisów)

Na koniec roku stan należności wszystkich dłużników alimentacyjnych wyniósł 1 452 639,94zł. Ośrodek sukcesywnie zgłaszał dłużników do Rejestru dłużników do Biura Informacji Gospodarczej.

Ad. 4-Przeciwdziałanie przemocy

Kolejne zadanie realizowane przez ośrodek zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W tym zakresie był pracownik wyznaczony w ośrodku do obsługi ,który przyjmował i rejestrował formularze „Niebieska Karta” następnie niezwłocznie przekazywał Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego , która zgodnie z zapisami ustawowymi w przeciągu 3 dni musi powołać Grupę Roboczą do danej sprawy. Po powołaniu składu grupy roboczej przez przewodniczącą Zespołu , pracownik ten niezwłocznie informował członków Zespołu o fakcie powołania do grupy roboczej następnie uzgadniał terminy spotkań grup roboczych. Przygotowywał oraz wysyłał pisemne zaproszenia do ofiary i wezwania do domniemanego sprawcy,a także jednocześnie pisemnie i elektronicznie prośbę do instytucji o oddelegowanie członka na posiedzenie danej grupy roboczej czy też całego Zespołu. Przygotowywał także informacje dla członków Zespołu z pracy grup roboczych oraz dane do sprawozdań , następnie je sporządzał i przekazywał do różnych uprawnionych podmiotów jak np.: PCPR w Środzie Wlkp., Wojewódzki koordynator Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, M R P i P S -również za pomocą systemu informatycznego CAS . Ośrodek jak co roku czynnie uczestniczył w przygotowaniu corocznej konferencji „Gmina przeciw przemocy” organizowanej przez Zespół Interdyscyplinarny , pracownicy ośrodka rozdawali i zbierali od klientów ośrodka Ankiety dotyczące tematu przemocy w rodzinie ,rozdawali ulotki edukacyjne w tym temacie. Pracownicy socjalni brali udział w posiedzeniach wszystkich grup roboczych prowadzących procedurę „Niebieska Karta”, prowadzili monitoring w 18 rodzinach wchodząc w środowisko i prowadząc pracę socjalną , motywując ofiary do zmiany swej sytuacji a także sprawców do udziału w programach korekcyjnych. Koszt obsługi administracyjnej Zespołu wyniósł – 4 471,64zł główne wydatki to opłacenie zakupu usług i materiałów biurowych oraz programu informatycznego do obsługi Niebieskich Kart. Odrębne szczegółowe sprawozdanie ze swej pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Zespół przedkłada Wójtowi Gminy .

Ad. 5 -ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

to następne zadanie realizowane w ośrodku, jednym z zasadniczych zadań w tym zakresie jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych aby zapobiec odebrania dzieci z rodziny, szczególnie poprzez udzielanie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny. O objęcie rodziny pomocą asystenta na podstawie swojej pracy z rodziną , w oparciu o wywiad środowiskowy wnioskuje pracownik socjalny do kierownika OPS , na wsparcie asystenta rodzina musi wyrazić pisemną zgodę. Rodzina może być również objęta tą formą pomocy na wniosek Sądu , który w postanowieniu zobowiązuje rodzinę do współpracy z asystentem tutaj zgoda rodziny nie jest wymagana lecz rezultaty wsparcia i pracy asystenta ,w sytuacji gdy rodzina nie jest zainteresowana współpracą i negatywnie nastawiona do asystenta przynosi mierne

rezultaty. Z uwagi na powyższe ważne jest aby osoby lub instytucje szczególnie pracujące z dziećmi, zauważając niepokojące sytuacje informowały o tym pracownika socjalnego lub bezpośrednio wnosili do Sądu o wgląd w sytuację dziecka – taki wniosek może złożyć każdy, nawet sąsiad. Koszty poniesione w ubiegłym roku na realizację tego zakresu zadań to 21 365,57zł na wsparcie asystenta rodziny i 75025,56zł na opłacenie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wzorem lat poprzednich z realizacji tego zadania jest przedkładane Radzie odrębne szczegółowe sprawozdanie.

Ad. 6 – „Karta Dużej Rodziny”. Przyznanie Karty nie wymaga wydania decyzji administracyjnej, tylko w przypadku odmowy wydania Karty jest wymagana decyzja. W 2018r. wpłynęło 11 nowych wniosków o wydanie karty dużej rodziny i 1 o wydanie karty dla osoby która już była posiadaczem Karty z tego 2 wnioski wpłynęły za pomocą platformy elektronicznej. Przez cały rok wydano 56 tradycyjnych *Kart Dużej Rodziny* oraz 63 elektroniczne, nie wydano żadnej decyzji. Pracownicy ośrodka podczas wydawania wniosków wydali również sporo wniosków o kartę dużej rodziny – jednak wnioski te do końca roku nie spłynęły z powrotem do ośrodka.

Na realizację tego zadania otrzymano dotację celową w kwocie 240,00zł. Jednak z uwagi na to, że wpłynęło znacznie mniej wniosków niż zostało wydanych wykorzystano kwotę 175,33zł zgodnie z cenami określonymi w ustawie według zasad wyliczenia kwoty należnej gminie za realizację tego zadania (ujęta w rozdziale 85503).

Również od X/18r. ośrodek realizując zgodnie z umową partnerską program Wielkopolska Karta Rodziny praktycznie przez 2 ostatnie miesiące do ośrodka wpłynęło 5 wniosków o wielkopolską kartę rodziny z czego do końca roku udało się wydać 20 Kart dla 4 rodzin zaś ostatni 5 wniosek został zrealizowany już w 2019r. Na realizację tego zadania ośrodek nie otrzymuje żadnych środków. Wnioski pracownik wprowadza do aplikacji internetowej do której otrzymaliśmy dostęp, a następnie drogą pocztową otrzymuje już wyprodukowane Karty, za które wnioskodawca nie płaci.

Ad. 7 – to realizacja pomocy państwa w wychowaniu dzieci potocznie nazywana św. 500+ To kolejne duże zadanie realizowane przez ośrodek, w 2018r. wpłynęło 539 wniosków o świadczenie wychowawcze w tym 205 złożono za pomocą systemu elektronicznego. Wydano w tym zakresie 678 decyzji administracyjnych z tego 24 odmowne. Liczba rodzin objętych w/wym. świadczeniem to 540 rodziny. W 2018r nie zmieniły się kryteria dochodowe kwalifikujące do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w rodzinie, nadal dochód rodziny nie może przekroczyć 800zł na osobę w rodzinie, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego w rodzinie 1200zł., zaś osoby samotne muszą dołączyć postanowienie Sądu dotyczące alimentów od drugiego rodzica. Całkowity koszt realizacji tego zadania wyniósł 4 808 552,45zł w tym obsługa świadczeń to – 72 121,64zł, a wydatki na same świadczenia wychowawcze to – 4 736 430,81zł

Ad. 8 i 9 – Dodatki mieszkaniowy i energetyczny

realizowane przez ośrodek dodatki : mieszkaniowy i energetyczny w 2018roku przedstawiały się następująco :

- dodatek mieszkaniowy wypłacono 35 rodzinom na kwotę 50 764,88zł
Przyjęto 40 wniosków z czego 38 rozpatrzono pozytywnie, a 2 odmownie. W ciągu roku wydano także 2 decyzje wygaszające prawo do dodatku mieszkaniowego. Razem w tym zakresie wydano 42 decyzje administracyjne.

Dodatek energetyczny wypłacono 4 rodzinom na kwotę 507,24zł

Przyjęto 6 wniosków i wydano **6 decyzji** administracyjnych przyznających dodatek energetyczny. Na realizację dodatku energetycznego przysługuje dotacja w wysokości 2% od wypłaconej kwoty świadczeń w roku ubiegłym była to kwota 7,55zł. Natomiast realizacja dodatku mieszkaniowego jest zadaniem własnym, nie ma dotacji na jego realizację. Koszty obsługi wykazane w-rozdziale 85215 to jedynie- zakup usług i materiałów biurowych na co wydano 1 372,38zł. Zadanie realizowane było w wymiarze 1/8 etatu, lecz mimo stosunkowo niewielkiej liczby świadczeniobiorców realizacja tego zadania wymagała ciągłego zaangażowania pracownika, śledzenia na bieżąco przepisów, terminowego przygotowania decyzji comiesięcznego sporządzenia list wypłat tak zainteresowanym jak i najemcom lokali a także przygotowania zapotrzebowania na środki oraz ich rozliczenie.

Ad.10. świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

ustawa daje możliwość objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osoby, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego i jednocześnie nie mają osób uprawnionych do objęcia ich takim ubezpieczeniem a ich dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Osoba nieubezpieczona aby nie płacić za usługi medyczne gdy jej stan zdrowia wymaga skorzystania z usług medycznych może wnioskować o objęcie ubezpieczeniem -finansowanym ze środków publicznych. Po wpłynięciu takiego wniosku, pracownik socjalny ośrodka przeprowadza wywiad środowiskowy, w którym ustala czy osoba spełnia warunki ustawowe do uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Jeśli wszystkie warunki zostają spełnione wydana zostaje decyzja administracyjna przyznająca prawo do usług zdrowotnych na 90 dni. W ubiegłym roku wpłynęło 6 wniosków o takie świadczenie, od 4 osób. W tym zakresie wydano **6 pozytywnych decyzji** administracyjnych. Natomiast 1 wniosek, wpłynął od zakładu opieki zdrowotnej, który po przeprowadzeniu postępowania w sprawie okazał się bezprzedmiotowy gdyż osoba, której dotyczył udokumentowała fakt posiadania ubezpieczenia.

Ad. 11. Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ Za Życiem”, tutaj zadaniem ośrodka było ustalenie uprawnienia do jednorazowego świadczenia pieniężnego-z tytułu urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu (które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu) i jego wypłacenie. Drugim zadaniem ośrodka jest udzielenie rodzinie wsparcie asystenta rodziny-przysługuje ono takiej rodzinie jeśli złoży wniosek o asystenta. Rodzinie takie wsparcie przysługuje z racji stanu zdrowia dziecka, a nie trudności opiekuńczo-wychowawczych. W ubiegłym roku wpłynął 1 wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia -który rozpatrzono przyznając pomoc finansową w kwocie 4000zł (rozdz. 85502). Zaś o wsparcie asystenta, rodziny nie wnioskowały.

- **Program „Dobry Start”**

ustanowiony uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. praktycznie realizowany przez ośrodek od lipca do listopada 2018 roku. W tym okresie wpłynęło **629 wniosków**, wszystkie rozpatrzono pozytywnie przyznając świadczenia 300zł. Świadczenie przyznano 920 dzieciom z czego 645 dzieci to uczniowie szkół podstawowych. Na świadczenia wydatkowano kwotę 276 000,00zł. Ogółem na realizację tego zadania ośrodek wydał kwotę **285 186,98zł**. Dotacja na realizację poza kwotą na wypłatę świadczeń obejmowała dotację na koszty obsługi programu w wysokości 10 zł na 1 dziecko co dało kwotę 9 200,00zł z czego 80% mogło zostać wydane wyłącznie na wynagrodzenie dla osoby, która to zadanie realizuje, a 20 % na pozostałe koszty obsługi zadania. Aby uzyskać świadczenie wniosek mógł złożyć jeden z rodziców. Jeśli dziecko nie pozostawało we wspólnym gospodarstwie

domowym z obojgiem rodziców — pieniądze dostał ten rodzic, który opiekował się dzieckiem. Jeśli dziecko byłoby pod opieką naprzemienną obojga rodziców — każdy z nich może złożyć wniosek i dostać połowę pieniędzy na dziecko, czyli po 150 zł. **300 zł przysługiwało również na dzieci w pieczy zastępczej — w tym przypadku wnioski przyjmowały i rozpatrywały powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR).**

Programem był objęty każdy uczeń (dziecko lub *osoba ucząca się*), który spełniał 2 warunki:

1. Nie ukończył:

- 20 lat,
- 24 lat — jeśli ma orzeczenie o:
  - umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - potrzebie kształcenia specjalnego,
  - potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

2. Uczył się w placówce, takiej jak:

- szkoła podstawowa,
- dotychczasowe gimnazjum,
- szkoła ponadpodstawowa i dotychczasowa ponadgimnazjalna — z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych,
- szkoła artystyczna, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki,
- młodzieżowy ośrodek socjoterapii,
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- specjalny ośrodek wychowawczy,
- ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.

program nie obejmował

- dziecka w przedszkolu — w tym dziecka, które rozpoczyna roczne przygotowanie przedszkolne (zerówkę) w szkole lub przedszkolu,
- studentów.

Według informacji program ten ma być kontynuowany także w roku bieżącym- 2019

- **Projekt SOW** praktycznie jego realizacja zaczęła się na końcu 2018 roku , dopiero w listopadzie podpisano umowę z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ,a w grudniu 21 został przekazany sprzęt mobilny wraz z oprogramowaniem i dostępem do internetu (2 tablety). Sprzęt daje możliwość osobom niepełnosprawnym—którzy zwrócą się do pracownika socjalnego w ośrodku, do złożenia wniosku o dofinansowanie z funduszu PEFRON np.: sprzętu rehabilitacyjnego drogą elektroniczną . Osoby niepełnosprawne ,nie posiadające komputera czy dostępu do internetu i mające problem z dotarciem do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, który rozpatruje takie wnioski dysponując pulą środków Państwowego Funduszy Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mogą zwrócić się do swego rejonowego pracownika socjalnego o taką usługę społeczną. Pracownik socjalny sprawdzi w informatorze dostępnym w tablecie czy istnieje możliwość złożenia wniosku o dane dofinansowanie - i jeśli tak to przyjedzie i z osobą zainteresowaną wypełni elektroniczny formularz wniosku i wyśle go onlien ,lub wydrukuje i tradycyjnie po podpisaniu przez klienta wyśle do PCPR.

Wszystkie bieżące informacje o realizowanych zadaniach , rejonach opiekuńczych pracowników socjalnych i inne mieszkańcy gminy mogą znaleźć na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej www.zaniemysl.naszops.pl, na którą także

przekierowuje strona internetowa gminy www.zaniemysl.pl. Gdy wybierzemy zakładkę Ośrodek Pomocy Społecznej

Plan Budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaniemyślu w 2018r.wynosił 8 206323,60zł
zaś wykonanie to kwota : 7917308,15zł zrealizowana w 15 rozdziałach budżetowych
(dla porównania do roku 2016 wykonanie wyniosło 6 512 348,83zł w 13 rozdziałach)

- 1) 85202 /-opłacenie pobytu w DPS -Plan 193 000,00zł-wykonanie-188 687,61zł
- 2) 85205 /- przeciwdziałanie przemocy Z I- Plan 5 100,00zł-wykonanie- 4 471,64zł
- 3)85213 /-składki na bezp. Zdrowotne -Plan 15 578,00zł -wykonanie - 13 390,43zł
(uwaga-powód niewykonania planu patrz punkt 6)
- 4) 85215 /dodatki mieszkaniowe - Plan 72 158,00zł - wykonanie 52 652,38zł
- 5)85214 /-zasiłki i pomoc w naturze -Plan 141 282,00zł - wykonanie - 70 615,81zł
- 6) 85216 /-zasiłki stałe - Plan 97 200,00zł - wykonanie- 73 360,70zł
(Uwaga -mniejsze wykonanie wynikało z uwagi na to ,że kilku podopiecznym, którzy pobierali zasiłek stały Zespół ds Orzekania Niepełnosprawności nie orzekł stopnia niepełnosprawności uprawniającego za zasiłku stałego - tym samym również pozostały niewykorzystane środki na składkach zdrowotnych)
- 7) 85228 /-usługi opiekuńcze - Plan 39 032,00zł wykonanie - 36 541,57zł
(mniejsze wykonanie spowodowane zrezygnowaniem 1 osoby z usług)
- 8) 85504 /wspieranie rodziny(asyst. rodz.)-Plan 34 870,71zł wykonanie-21 365,52zł
(planowano objęcie jeszcze jednej rodziny wsparciem asystenta , co w wyniku niezależnych od ośrodka i rodziny okoliczności przesunęło się na rok następny)
- 9) 85501/ świadczenie wychowawcze -Plan 5 106 600,00 wykonanie-5 097 641,36zł
(mniejsze wykonanie wynika ze spadku ilości świadczeń na 1 dziecko w rodzinie-dochód rodziny powyżej kryterium - co pociąga niższą kwotą należną na obsługę administracyjną tego zadania)
- 10) 85502/ świadczenia rodzinne -Plan 1 943 100,00zł-wykonanie- 1 849 974,74zł
- 11) 85503/ Karta Dużej Rodziny - Plan 240,00zł - wykonanie - 175,33zł
- 12) 85508 /-rodziny zastępcze - Plan 78 500,00zł - wykonanie - 75 025,56zł
- 13) 85230 /program dożywiania)- Plan 43 000,00zł - wykonanie 35 290,40zł
(wiedząc o planowanym wzroście kwot kryteriów dochodowych w X szacowano, że więcej osób spełni warunki kryterium i zawnioskuje o objecie pomocą w ramach programu)
- 14) 85395 / pozostała działalność Plan 11577,60zł - wykonanie 11 226,81 zł
(są to koszty realizacji projektu partnerskiego z PCPR)
- 15) 85219- koszty utrzymania Ośrodka -Plan 443 689,00zł- wykonanie 391 978,20zł
Są to bieżące koszty funkcjonowania ośrodka związane zarówno z wynagrodzeniem pracowników wraz z pochodnymi oraz koszty rzeczowe funkcjonowania ośrodka w tym: koszty eksploatacji pomieszczeń ośrodka, ubezpieczenia budynku i wyposażenia, ogrzewania, energii elektrycznej, drobne naprawy,usług telekomunikacyjnych, internetowych, poczty polskiej, zakupu druków , tonerów do drukarek, papieru , środków czystości, licencji i obsługi oprogramowania informatycznego szkoleń pracowników , delegacji itd.
(różnica planu i wykonania wynika z niewykorzystania środków na etat opiekuńki środowiskowej-usługi zlecano na umowy cywilnoprawne)

Ośrodek wykonał dochody stanowiące dochód gminy w rozdziałach budżetowych:

85502- z tytułu ściągalności zaliczki alimentacyjnej oraz z tytułu ściągalności świadczeń z funduszu alimentacyjnego	-	17197,09zł
85219- odsetki od prowadzenia rachunków bankowych	-	634,49zł
85395 - odsetki od rachunku bankowego-projektu	-	7,31zł
85228- z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze	-	9528,35zł
Razem :		27 367,39zł

Ośrodek wszystkie zadania realizował za pomocą systemów informatycznych oraz programów dziedzinowych posiadających certyfikat Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki

Społecznej, również wszystkie obowiązujące sprawozdania przekazywał za pomocą centralnych systemów teleinformatycznych {CAS, Si 001, Płatnik, Empatia, e -Puap, itd.}. Wolno ale sukcesywnie od kilku rośnie liczba mieszkańców gminy, którzy składają wnioski za pomocą systemów informatycznych. Działają one coraz sprawniej jednak ciągle zdarza się, szczególnie w okresach składania wniosków na nowe okresy zasiłkowe, że szybkość uzyskania danych, drogą elektroniczną pozostawiała wiele do życzenia a dopiero gdy wpłynął dokument pracownik mógł rozpatrzyć sprawę. W okresach sprawozdawczych firmy często wprowadzały zmiany tworząc nowe aplikacje/wersje danego programu dziedzinowego, zaś bardzo krótkie okresy wchodzenia w życie aktów prawnych powodowały, że firmy miały za mało czasu aby przetestować nową wersję i w efekcie bywało, że w ciągu kilku dni konieczne było wgranie kilka nowych wersji programu.

W takich okresach pracownicy musieli ze zdwojona uwagą sprawdzać czy nowa aplikacja na pewno prawidłowo działa i czy wczytuje wprowadzane dane co utrudniało, i spowalniało bieżące rozpatrywanie spraw. Aby maksymalnie usprawnić pracę i nie czekać na usługę informatyka praktycznie wszyscy pracownicy merytorycznie realizujący dane zadania samodzielnie pobierali i wgrywali aktualizacje a tylko w wyjątkowych sytuacjach korzystali z pomocy informatyka. Same firmy widząc ten problem stworzyły usługę wsparcia online a mimo to zdarzały się, że pomoc informatyka była konieczna. W 2018 roku ośrodek wydał **ogółem 1 632 decyzji administracyjnych**, które były poprzedzone postępowaniem administracyjnym, nie licząc licznych zawiadomień o wszczęciu postępowania, wezwań o uzupełnienie wniosku, zaświadczeń itd.. Poza tym były również przygotowywane różnorodne ankiety, informacje, opinie i odpowiedzi dla innych instytucji np.: Sądów, Policji, Prokuratury, Powiatowego Urzędu Pracy, innych instytucji pomocy społecznej, Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Komorników itp. Liczba składanych wniosków, przeprowadzanych wywiadów i wydawanych decyzji administracyjnych dają w zarysie obraz zarówno ilości załatwianych spraw jak i ilości osób obsługiwanych w 2018 roku przez pracowników ośrodka. Z uwagi na bardzo dużą liczbę korespondencji, dbając o racjonalność wydatków od lat w ośrodku, przyjęto regułę, że pracownicy zawsze proszą podopiecznych i świadczeniobiorców o osobiste odebranie decyzji i innych pism, następnie dzwonią z informacją i proszą o odebranie tychże, dopiero po tych czynnościach następuje wysyłka korespondencji pocztą (za wyjątkiem gdy osoba od razu prosi o wysłanie, informując że nie będzie mogła jej odebrać). W skali ubiegłego roku takie działanie przyniosło oszczędność szacunkowo około 13 tysięcy złotych. (koszt przesyłki za dowodem doręczenia 7,80zł mnożąc przez liczbę samych decyzji)

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018r.- zatrudnił 9 pracowników na umowę o pracę (6 na pełen etat i 2 w niepełnym wymiarze czasu pracy)

Kadrę Ośrodka tworzyli: pracownik ds. świadczeń pomocy społecznej i pieczy zastępczej, pracownik ds. świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, pracownik ds. świadczenia wychowawczego oraz dodatków mieszkaniowego i energo- -tycznego, główna księgowa, 2-j terenowi pracownicy socjalni, pomoc administracyjno-biurowa oraz kierownik i na 1/2 etatu sprzątaczką. Wzorem roku poprzedniego ośrodek zatrudnił na umowy cywilno-prawne: asystenta rodziny oraz opiekunki środowiskowe wykonujące usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznych.

Od 2015r. po przejściu zatrudnionej na etacie opiekunki na zasłużoną emeryturę i po rezygnacji po kilku miesiącach pracy, nowo zatrudnionej opiekunki, ośrodek zatrudnia opiekunki środowiskowe na umowy zlecenia z uwagi na brak osób zainteresowanych tą formą pracy. W ubiegłym roku świadczenie usług opiekuńczych na umowę zlecenia sprawdzało się w naszej gminie z uwagi na: małą liczbę osób korzystających z tej formy

pomocy oraz godziny świadczonych usług a także zamieszkiwanie podopiecznych w różnych wsiach. Logistycznie trudno byłoby prawidłowo ustalić czasu pracy pracownikowi na etacie przestrzegając zapisy Kodeksu Pracy i jednocześnie zapewnić usługi w tych dniach i godzinach w jakich oczekiwali zainteresowani. Niemniej mając na uwadze coraz większą liczbę osób starszych wśród mieszkańców, możliwe jest ,że w przypadku znacznego wzrostu zapotrzebowania na pomoc usługową w miejscu zamieszkania , ponownie konieczne będzie zatrudnienie opiekunek środowiskowych na etat. W roku ubiegłym już tradycyjnie wzorem lat wcześniejszych w celu prawidłowej realizacji zadań ośrodek posiłkował się pomocą stażysty z Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Wlkp. pomoc ta była nieoceniona szczególnie w okresie składania wniosków o świadczenia wychowawcze , rodzinne oraz na dobry start. Ilość zadań realizowana przez ośrodek przy tak nielicznej kadrze . szczególnie gdy któryś z pracowników jest na zwolnieniu chorobowym przez dłuższy okres , zapewniona była dzięki bardzo dużemu wysiłkowi i zaangażowaniu wszystkich pracowników . Kadra tzw. merytoryczna to tylko 7 i 3/4 etatu w tym 2 etaty to pracownicy socjalni ,których praca polega głównie na pracy w środowisku . Przedkładając Państwu zgodnie z zapisem art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka , poprzez informacje w nim zawarte pragnę Państwu także uwidocznic przewidywane potrzeby , którym w niedalekiej przeszłości będzie nasza gmina musiała podołać w zakresie potrzeb społecznych. Takie potrzeby będą wynikały chociażby z powodu demograficznego jakim jest coraz większa liczba seniorów a także z powodu coraz wyższego standardu życia i większych oczekiwań naszych mieszkańców. Osoby starsze będą wymagały różnych szeroko rozumianych usług społecznych , nie tylko opiekuńczych. Także obserwując politykę państwa w tym zakresie widać , wdrażanie różnorodnych programów wspierających do różnych grupy odbiorców co także będzie stwarzało oczekiwania osób na usługi społeczne a to z kolei będzie wymagało także zwiększenia zatrudnienia-ilości etatów w ośrodku pomocy i środków finansowych na wynagrodzenia.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
Zaniemyśl
Anna Zimmer